

NATURA 2000 – ieguvums Latvijai

Ivars Kabucis

Latvijas Dabas fonda

Padomes priekšsēdētājs

Latvijas Dabas fonds (LDF)

- Sabiedriska organizācija - nodibinājums
 - izviedots 1990. gadā
 - Latvijas Dabas fonda misija ir dabas daudzveidības saglabāšana un sabiedrības izglītošana dabas aizsardzības veicināšanai Latvijā.

NATURA 2000

- pēc vienotiem kritērijiem veidots ES valstu aizsargājamo teritoriju tīkls
- Latvija sagatavojusi oficiālu priekšlikumu tīkla paplašināšanai

LDF un *NATURA 2000*

- ES nozīmes biotopu (Biotopu un sugu direktīvas I pielikuma biotopu) pielīdzināšana Latvijā sastopamajiem – “*Biotopu rokasgrāmata*” (1998. – 2000. Dānija)
- *EMERALD* tīkla – ES kandidātvalstu aizsargājamo teritoriju tīkla sagatavošana (2001. – 2003. Dānija)
- *Natura 2000* teritoriju finansēšanas aprēķinu sagatavošana (2004. LVAF)

NATURA 2000 veidošana Latvijā

- Plašs iesaistīto speciālistu loks, aktīva profesionālo biedrību līdzdalība
- Valsts institūciju operatīva darbība sugu un biotopu direktīvas ieviešanai un *NATURA 2000* tīkla izveidošanā

***NATURA 2000* Latvijā 2005.**

- Vidm: teicami izpildīts Latvijas mājasdarbs pirms iestāšanās ES
- DA speciālistiem un NVO: nozīmīgs **ieguvums dabas vērtību saglabāšanai Latvijā**
- Lielākajai daļai Latvijas sabiedrības: **Lielais nezināmais**

***NATURA 2000* – stimul DA**

- Jaunu sabiedrisko organizāciju veidošana (Engures ezera dabas parka fonds, *ARDIC* – Abavas ielejas lauku attīstības un informācijas centrs)
- Intensīva dabas aizsardzības plānu izstrāde

***NATURA 2000* - atslēga ES finansējumam**

- LIFE – *Nature* finansējums
- Lauku attīstības plāna maksājumi zemju īpašniekiem un biotopu apsaimniekošanai *NATURA 2000* vietās

Sabiedrības nostāja – valsts attieksmes spogulis

- Negatīva attieksme pašvaldībās, kurās nav teritoriju plānu, kuras nav iesaistījušas DA projektos
- Negatīva zemes īpašnieku nostāja, g.k. neatrisināto kompensāciju dēļ
- Neizprotoša un naidīga preses nostāja

Sliktas sabiedrības zināšanas par *NATURA 2000*

- nezināšana un neizpratne par dabas vērtībām
- nezināšana par priekšrocībām un iegūstamajiem labumiem
- bailes no ierobežojumiem
- bailes par ES soda sankcijām

Neattīstīta DA sistēma valstī

- nav *NATURA 2000* vietu administrāciju
- nav DAP reģionālo institūciju
- nav pietiekams skaits valsts algotu dabas daudzveidības speciālistu reģionos
- nav sistēmas NVO iesaistīšanai IADT apsaimniekošanā un pārvaldē
- nav informācijas par iedzīvotāju un zemes īpašnieku skaitu *NATURA 2000* vietās

Valstiska neieinteresētība īpašumtiesību sakārtošanā

- liels privāto īpašnieku skaits ĪADT
- neatrisināts kompensāciju mehānisms
- nedarbojas zemes nodokļa atlaides
- nav nodokļu atlaižu sistēmas
- nav citu pašvaldības un uzņēmējus stimulējošu finansu mehānismu ĪADT
- valsts nespēja atpirkt nozīmīgas platības aizsargājamajās teritorijās
- neatrisināta iespēja NVO iegādāties zemi ĪADT

Tālāk?

- *NATURA 2000* – Latvijas dabai un sabiedrībai
- Dabas aizsardzība ir ne tikai *NATURA 2000*
- Lauku attīstības plāna agrovides pasākumi ir brīvprātīgi un neatrisinās visas biotopu un sugu aizsardzības problēmas laukos

Paldies
www.idf.lv

